

*Василь СУХОВЕРСЬКИЙ,
Оксана ГЕВКО
(Дрогобич, Україна)*

ОРГАНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗАСОБАМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Одним із найважливіших завдань у підготовці майбутніх педагогів нашої держави є формування у них національно-патріотичних рис, національної гідності, потреби працювати на користь України, і, особливо в останні кризові роки, у роки військової агресії рашистської держави, – готовності стати на захист своєї держави, обороняти цілісність її території, життя її громадян. Сформованість національно-патріотичних рис сучасного педагога є не тільки компонентом професіоналізму, а й основою ідентичності майбутнього педагога, який готуватиме гідну зміну не одного покоління підростаючих українців.

Важливість національно-патріотичного становлення студентів розглядали науковці, педагоги, культурні діячі (В. Будаєк, О. Гевко, О. Жаровська, В. Кульчицький, М. Сметанський, О. Стріхар, Т. Філімонова та ін.).

Ми визначили стратегічні напрями організації національно-патріотичного виховання майбутніх педагогів у закладах вищої освіти:

- модернізація та спрямування змісту професійної підготовки фахівців освіти на національно-патріотичне виховання;
- адаптування умов патріотично спрямовувального середовища ЗВО;
- використання технологій національно-патріотичної виховної роботи у підготовці майбутніх педагогів до майбутньої професійної діяльності та готовності до впровадження отриманого досвіду в освітніх закладах, у яких вони працюватимуть.

Вивчення стану національно-патріотичного виховання майбутніх педагогів засобами виховної роботи у закладах вищої освіти має здійснюватися поетапно:

- проаналізувати зміст освітнього процесу вищих закладів освіти України у напрямі національно-патріотичного виховання;
- визначити рівні сформованості показників національно-патріотичних рис майбутніх педагогів у ЗВО;
- з'ясувати недоліки у процесі національно-патріотичного виховання засобами виховної роботи;
- спрогнозувати завдання для проведення формувального етапу експериментального дослідження.

Основою у реалізації змісту національно-патріотичного виховання має бути позааудиторна робота, яка включає проведення цілеспрямованих виховних заходів, участь у культурно-творчих, народознавчих, декоративно-ужиткових, історично-дослідницьких, мовознавчих та інших гуртках, у різних організаціях, волонтерство та самоосвіту кожного студента, молодого викладача і педагога зі стажем. Саме така цілеспрямована національно-патріотична діяльність майбутніх педагогів сприятиме поглибленню знань з історії та культури українського народу, вивчення та утвердження народних обрядів, вірувань, традицій, мистецтва, усвідомлення ідей, поглядів, менталітету, самовідданості українців.

Під час організованої та цілеспрямованої виховної роботи у закладах вищої освіти формуються національно-патріотичні погляди майбутніх педагогічних фахівців, їх переконання, почуття любові та відданості українському народові, готовність жертовно працювати на благо власної держави, відстоювати права й свободи українців, готовність боронити територіальну недоторканність.

Особливе місце у національно-патріотичному вихованні займає організація та проведення національно-патріотичних заходів, адже їхні

змістовність, історично-культурна складова, емоційність, обрядовість здатна охопити практично усю студентську молодь.

Такими національно-патріотичними заходами у закладах вищої освіти можуть бути не тільки відзначення державних, народних або релігійних свят, а й може бути усталене святкування університетських або факультетських традицій, проведення конференцій історично-дослідницького, національно-патріотичного спрямування, організація вечорів, приурочених визначним датам українських поетів, письменників, митців, історичних, культурних діячів. Велике значення мають також: запрошення видатних людей, героїв України, учасників АТО та військових дій після повномасштабного вторгнення, детальне розвідування біографічних даних та історичних подій їх участі у захисті Вітчизни, про місцевих героїв, колишніх та теперішніх студентів. Значне місце посідає також проведення конкурсів, фестивалів, олімпіад, виставок національно-патріотичного змісту.

На нашу думку, найвагоміший вплив на формування національно-патріотичного самоусвідомлення студентів має їх активна участь у бесідах, дискусіях, обговореннях, викладацько-студентських конференціях, «круглих столах», історично-дослідницьких дослідженнях, науково-творчій народознавчій роботі, вечорах запитань та відповідей. Ми вважаємо, що доцільно залучати студентів до проведення народних вечорниць на національно-патріотичну тематику, літературно-музичних композицій, плетення захисних сіток для військових, виготовлення окопних свічок, листівок для наших захисників, заохочувати до участі у народознавчих, мистецько-творчих гуртках, до обговорення національно-дослідницької, культурно-просвітньої, декоративно-ужиткової, історичної та іншої літератури, сучасних подій на фронті.

Також національно-патріотичний потенціал мають науково-пошукові розвідки про історично-культурних діячів України, екскурсійні,

народознавчі та фольклорні походи і дослідження, віртуальні подорожі місцями рідної Батьківщини, особливо, тимчасово окупованих територій; розкриття неперевершеності наших українців та краси, вагомості, цінності кожного куточка нашої неосяжної Вітчизни.

Саме таке національно-патріотичне спрямування усього навчально-виховного процесу закладів вищої освіти сприятиме глибинній усебічній підготовці майбутніх педагогів, які і самі будуть гідними патріотами своєї держави, а також готуватимуть гідну зміну відважних, самовідданих, працьовитих, талановитих та патріотичних українців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамчук О.В., Фіцула М.М. Патріотичне виховання студентів вищих технічних навчальних закладів : монографія. Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. 147с.

2. Гевко О., Мотичак Н. Організація національно-патріотичного виховання здобувачів вищої освіти. *Тези доповідей III Міжнародної наукової конференції «Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий та вітчизняний вимір»* : зб. наук. пр. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. С. 57–60.

3. Дудка Ірина. Патріотичне виховання студентської молоді як складова громадської діяльності вищого навчального закладу. *Витоки педагогічної майстерності*. 2015. Вип. 16. С. 56–63.

Андрій ФЕДОРОВИЧ
(Дрогобич, Україна)

СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

Важливість педагогічної професії у сучасному світі беззаперечна. Педагог – авторитетна людина, котра впливає на інших, передає свій досвід, служить взірцем для молодого покоління. Вимоги до нього надзвичайно високі, він повинен бути неповторною особистістю, носієм